

READINESS CHECKLIST

IS JOUW KMO KLAAR VOOR DIGITALE TRANSFORMATIE?

DE 10-PUNTEN DIGITALISERING READINESS CHECK

Hier zijn de tien vragen die ik altijd stel aan KMO's voordat we beginnen aan digitalisering. Wees eerlijk tegen jezelf - het gaat niet om de 'juiste' antwoorden, maar om te weten waar je staat.

1. Kun je in één zin uitleggen waarom je wilt digitaliseren?

Goede antwoorden klinken als:

- "We verliezen te veel tijd aan het zoeken naar informatie"
- "Onze klanten moeten te lang wachten op offertes"
- "We maken te veel fouten door handmatig overtypen"

Slechte antwoorden klinken als:

- "We moeten gewoon mee met de tijd"
- "Onze concurrent heeft ook nieuwe software"
- "We hebben van alles wat problemen"

Als je het 'waarom' niet helder hebt, ga dan eerst je pijnpunten in kaart brengen voordat je aan digitalisering begint.

2. Heeft je team tijd om betrokken te zijn bij de verandering?

Digitalisering is geen IT-project dat je uitbesteedt. Je mensen moeten meedenken, testen, feedback geven, en leren. Als iedereen nu al overwerkt is, wordt digitalisering een extra last in plaats van een oplossing.

Reality check: Plan minimum 2-3 uur per week per betrokken persoon gedurende de eerste 2-3 maanden.

3. Ben je bereid om je huidige manier van werken ter discussie te stellen?

Dit is de moeilijkste vraag. Veel ondernemers willen software die precies doet wat ze nu doen, alleen sneller. Maar vaak zijn je huidige processen een onderdeel van het probleem.

Echte digitale transformatie betekent soms dat je anders moet gaan werken. Ben je daar klaar voor?

4. Heb je een budget voor meer dan alleen software?

Software is maar een deel van de kosten. Denk ook aan:

- Training voor je team
- Tijd voor implementatie
- Mogelijk externe begeleiding
- Data-migratie en conversie
- Aanpassingen aan je processen

Vuistregel: Budgeteer 40% voor software, 60% voor alles eromheen.

5. Kan je digitalisering overleven als het 3 maanden duurt in plaats van 3 weken?

Deze vraag onthult of je realistische verwachtingen hebt. Digitalisering is geen snelle fix, maar een proces. Bedrijven die slagen, plannen voor maanden, niet weken.

6. Hebben jullie duidelijke afspraken over wie waarvoor verantwoordelijk is?

In veel KMO's zijn rollen en verantwoordelijkheden gegroeid over de jaren. "Marc doet meestal de bestellingen" of "Marie weet wel hoe het werkt" zijn signalen dat je eerst interne processen moet helder krijgen.

7. Durft jouw team eerlijke feedback te geven over wat niet werkt?

Als mensen bang zijn om problemen te benoemen, krijg je geen eerlijke input over wat digitale transformatie moet oplossen. En als er problemen zijn met het nieuwe systeem, hoor je er niet van tot het te laat is.

8. Heb je een plan voor als de helft van je team weerstand heeft tegen verandering?

Weerstand is normaal en menselijk. De vraag is of je er een plan voor hebt. Hoe ga je mensen meenemen? Hoe pak je zorgen aan? Hoe zorg je dat niemand het gevoel heeft dat ze overbodig worden?

9. Kun je het project stil leggen zonder dat je bedrijf stopt?

Soms gaat een transformatie niet zoals gepland. Kun je dan terug naar je oude manier van werken terwijl je je troepen hergroepeert? Of zet je alles op één kaart?

Safety tip: Houd je oude systemen draaiende tot het nieuwe 100% werkt.

10. Heb je een helder beeld van hoe succes eruitziet?

"Beter werken" is geen doel. "30% minder tijd aan administratie" of "offertes binnen een dag versturen" wel. Concrete doelen helpen je de juiste keuzes maken en succes te meten.

JE READINESS SCORE

Voor vragen 1, 2, 3, 6, 7, 8, 10:

- Duidelijk ja = 2 punten
- Grotendeels ja = 1 punt
- Nee of weet niet = 0 punten

Voor vragen 4, 5, 9:

- Ja, realistisch budget/planning = 2 punten
- Gedeeltelijk = 1 punt
- Nee of onderschat = 0 punten

16-20 punten: Groen licht

Je bent klaar voor digitalisering. Je hebt realistische verwachtingen, commitment van je team, en een doordacht plan. Dit zijn de bedrijven die succesvol digitaliseren.

10-15 punten: Oranje licht

Je bent bijna klaar, maar er zijn enkele gebieden die aandacht nodig hebben. Pak eerst de zwakke punten aan voordat je begint met technologie.

0-9 punten: Rood licht

Je bent nog niet klaar voor digitalisering. Dat is niet erg - beter dit nu ontdekken dan halverwege het project. Werk eerst aan je organisatie readiness.

WAT ALS JE NOG NIET KLAAR BENT?

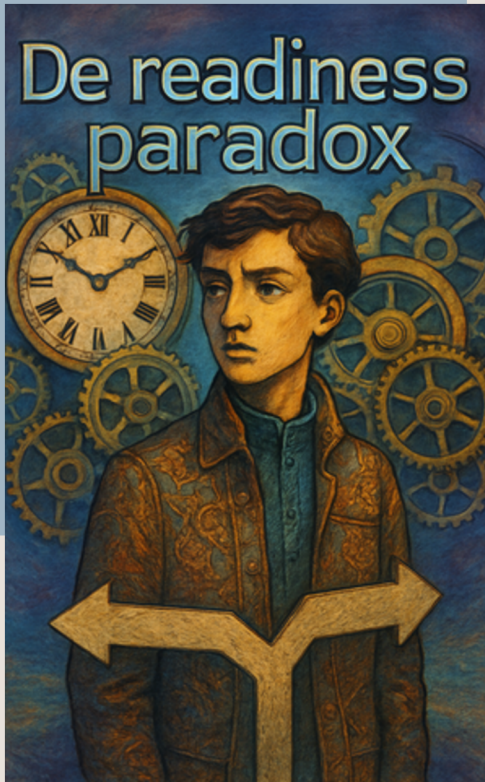
Als je score lager is dan je had gehoopt, geen paniek. Veel van deze punten kun je verbeteren:

Voor betere teamcommitment: Plan expliciet tijd in voor digitalisering. Maak het onderdeel van ieders werk, geen extra taak erbovenop.

Voor helderder doelen: Organiseer een brainstormsessie met je team. Wat frustreert jullie het meest? Wat zou jullie werk makkelijker maken?

Voor beter change management: Begin klein. Test veranderingen met een klein team voordat je ze breed uitrolt.

Voor realistisch budget: Praat met andere KMO's die gedigitaliseerd hebben. Wat waren hun echte kosten?

De readiness paradox

Hier is iets interessants dat ik heb ontdekt: bedrijven die hoog scoren op deze readiness check, twifelen vaak nog of ze wel klaar zijn. Bedrijven die laag scoren, denken vaak dat ze er helemaal klaar voor zijn.

Dit heet de Dunning-Kruger effect: hoe minder je weet over iets, hoe overmoediger je bent. Hoe meer je begrijpt wat er komt kijken bij digitalisering, hoe voorzichtiger je wordt.

Als je twijfelt of je klaar bent, is dat vaak een goed teken. Het betekent dat je begrijpt dat digitalisering meer is dan software kopen.

READY OR NOT: DE KEUZE IS AAN JOU

Digitalisering readiness is geen permanent label. Je kunt van "niet klaar" naar "klaar" gaan door bewust te werken aan de zwakke punten.

Maar probeer niet de check te "hacken" door jezelf een hogere score te geven dan eerlijk is. Ik heb te vaak gezien wat er gebeurt als bedrijven beginnen voordat ze klaar zijn: frustratie, verspilld geld, en uiteindelijk de conclusie dat "digitalisering niet werkt voor ons."

Het werkt wel. Maar alleen als je er klaar voor bent.

De vraag is niet of digitalisering goed is voor je bedrijf. De vraag is of je bedrijf klaar is voor digitalisering.

En nu weet je hoe je dat kunt uitzoeken.

Hoe scoorde jouw bedrijf op deze readiness check? We zijn benieuwd naar jouw resultaten - en jouw eerlijke reflecties.